

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003650 18 Кж
Бања Лука, 26.02.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог С.Л., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Добоју и бранилаца оптуженог, адвоката В.Т. из С. и Г.Н. из Д., изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003650 16 К од 19.04.2018. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића и бранилаца оптуженог, а у одсутности оптуженог, дана 26.02.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе окружног јавног тужиоца у Добоју и бранилаца оптуженог С.Л., те се потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003650 16 К од 19.04.2018. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003650 16 К од 19.04.2018. године, оптужени С.Л., оглашен је кривим да је починио кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 (двije) године и 3 (три) мјесеца, те му је на основу члана 61. став 1., 2., и 3. КЗ РС, изречена мјера безбједности забрана управљања моторним возилом "Б" категорије у трајању од 2 (двije) године. Истом пресудом, на основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 5.549,12 КМ, те паушал суду у износу од 150,00 КМ у року од 30 дана од дана правоснажности те пресуде, док су на основу члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећени Б.М. и Р.П. са имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Добоју и браниоци оптуженог. Окружни јавни тужилац жалбу је изјавио због одлуке о кривичној санкцији и због одлуке о мјери безбједности, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се оптуженом изрећи казна затвора и мјера безбједности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у дужем трајању.

Браниоци оптуженог жалбу су изјавили због повреде Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту: ЕКЉП), због битне повреде одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде Кривичног закона, са приједлогом да се жалба уважи и побијана пресуда укине.

У писменом одговору на жалбу тужиоца, браниоци оптуженог су предложили да се та жалба одбије као неоснована, док окружни тужилац није подносио писмени одговор на жалбу бранилаца.

У сједници вијећа, републички јавни тужилац је подржао жалбу окружног тужиоца, остајући у цијелости код разлога и приједлога те жалбе. Браниоци оптуженог су изложили жалбу и одговор на жалбу тужиоца, остајући код приједлога из жалбе и одговора.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе тужиоца и бранилаца оптуженог, те одговор бранилаца оптуженог на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Неосновани су жалбени приговори бранилаца да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, јер је побијана пресуда, насупрот жалбеним наводима, дала разлоге о свим одлучним чињеницама, па и о оним које жалба посебно наглашава, као што је облик виности оптуженог, те у вези са одлуком побијане пресуде о изреченој мјери безбједности. Сасвим је друго питање што се жалбом оспорава валидност датих разлога, међутим, приговорима таквог карактера се у суштини оспорава правилност оцјене доказа, што представља приговор чињеничног карактера, због чега је овај суд оцјенио основаност тих приговора у оквиру жалбеног основа погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Осим тога, жалба бранилаца оптуженог истиче да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 295. став 2. и у вези са чланом 14. ЗКП РС, тврдњом да побијана пресуда није оцјенила сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима, као и да није са једнаком пажњом испитала и утврдила како чињенице које терете оптуженог, тако и оне које му иду у корист. По ставу ове жалбе, поступајући на овакав начин, првостепени суд је повриједио и право на правично суђење из члана 6. став 1. и 2. ЕКЉП.

Изнесени приговори нису основани.

Наиме, одредба члана 6. став 1. ЕКЈП, обавезују судове да између осталог, образложе своје пресуде. Међутим, та обавеза не може бити схваћена да се у пресуди изнесу сви детаљи и дају одговоре на сва постављена питања и изнесене аргументе. Европски суд за људска права у Стразбуру и Уставни суд Босне и Херцеговине су у бројним одлукама указали на то да судови имају одређену дискрециону оцјену у вези с тим које ће аргументе и доказе прихватити у одређеном предмету, али истовремено имају обавезу да образложе своју одлуку тако што ће навести јасне и разумљиве разлоге на којима су ту одлуку засновали. У конкретном случају, у образложењу побијане пресуде исцрпно су побројани сви докази који су спроведени на главном претресу, те је детаљно наведено на којим доказима је пресуда заснивана и сви ти докази су брижљиво и савјесно оцјењени како појединачно, тако и у вези са другим доказима, дата су образложења и разлози због којих су ти докази прихваћени, а истовремено су анализирани и оцјењени и докази одбране у погледу одлучних чињеница. Овакво образложење не оставља утисак произвољности, због чега се не може прихватити ни тврдња из жалбе да првостепени суд није са једнаком пажњом испитао и утврдио како чињенице које терете оптуженог, тако и оне које му иду у корист. Слиједом наведеног, неосновани су приговори ове жалбе о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2 у вези са чланом 14. и 295. став 2. ЗКП РС и о повреди права на правично суђење из члана 6. став 1. и 2. ЕКЈП.

У жалбеном основу побијања пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалба бранилаца истиче да је на основу спроведених доказа на главном претресу, побијана пресуда извела погрешан закључак да је оптужени С.Л. починио кривично дјело за које се терети. Такав став жалба, прије свега, гради на тврдњи да је тај закључак првостепене пресуде произашао из погрешне оцјене изведених доказа.

Супротно приговорима који се износе у жалби бранилаца, чињенична утврђења побијане пресуде, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужени починио кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС. Приговори ове жалбе којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалби, нису основани.

Наиме, побијана пресуда детаљно износи садржај изведених доказа како објективне, тако и субјективне природе, све те доказе правилно оцјењује и изводи коначан, а по оцјени овога суда правилан закључак да је оптужени учинио кривично дјело које му оптужба ставља на терет. Тако је побијана пресуда анализирала садржај исказа свједока Ј.Ђ. (возач возила „Мазда“, М.В., М.Б. и Н.Ш. (сапутници у возилу „Мазда“), те је посебно анализирала исказе свједока Ђурића и Наташе, дате на главном претресу и у истрази, због извјесне неподударности у њиховим исказима у истрази и на главном претресу, па је правилно оцјенила њихове исказе као вјеродостојним, јер су искази ова два свједока, као и искази остала два свједока из возила „Мазда“, у одлучним и

битним чињеницама сагласни, дајући о томе детаљно и ваљано образложење на страни 11., које у цијелости прихвата и овај суд. Из исказа ових свједока произилази да је оптужени својим возилом прошао кроз црвено свјетло на семафору, јер су сви ови свједоци сагласно изјавили да су били у возилу „Мазда“, да су се кретали Улицом ... из правца суда према К., да је било црвено свјетло, да су стали, били су у траци скроз десно, да се онда упалило зелено свјетло, да је возило „Мазда“ полако кренуло и да је у том тренутку налетило возило са њихове лијеве стране, закачило њихов предњи крај, ударило је у нешто и да се затим чуо јак удар. Побијана пресуда је правилно исказе ових свједока довела у везу са исказом свједока С.Б. (која је била у друштву са оштећеном пок. М.Д.), из којег такође произилази да је оптужени својим возилом прошао кроз црвено свјетло на семафору, јер је ова свједокиња исказала да у моменту када су њих двије (свједокиња С. и оштећена М.) хтјеле да пређу улицу преко пјешачког прелаза Улице ..., њима је било упаљено црвено свјетло али да се зелено свјетло упалило у моменту када је већ црвено возило ушло у раскрсницу и прије судара два возила, да нису ни покушале прећи улицу, због велике брзине наилазећег возила оптуженог, те да је из супротног правца једна дјевојка хтјела прећи улицу, да је направила само један корак и да се вратила назад, управо због наиласка возила оптуженог. Затим је побијана пресуда анализирао садржај налаза саобраћајних вјештачења Факултета за ... С. и М.В.1, те налаз саобраћајно техничког вјештачења В.Б., затим је прихватила вјештачење Факултета за ... С. и исто довела у везу са исказима свједока Ј.Ђ., М.В., М.Б., Н.Ш. и С.Б., те на страни 21., 22., 26., 27., 31. и 32., дала ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, због чега прихвата ово вјештачење и исказе наведених свједока, а због чега не прихвата исказе свједока З.Ш. и С.К., те исказ оптуженог датог у својству свједока, па се жалиоци упућују на те разлоге.

Осим тога, побијана пресуда је анализирао и саобраћајно техничка вјештачења вјештака М.В.1 и В.Б., те је правилно утврдила да одлучне чињенице и околности које су послужиле за извођење закључака тиму вјештака Факултета за ... С., нису у супротности са закључцима из налаза и мишљења вјештака М.В.1 и В.Б., јер ова два вјештака полазе од оцјене резултата доказног поступка од стране суда и у зависности од тога опредјељују свој коначни закључак у погледу узрока саобраћајне незгоде, односно, уколико би суд утврдио да је оптужени прошао када му је на семафору био црвени сигнал, онда је он одговоран за саобраћајну незгоду, а у супротном био би одговоран возач "Мазде". Према вјештачењу Факултета за ... С., возач оптужени је највјероватније прошао кроз црвено свјетло у раскрсници, међутим, побијана пресуда своје утврђење да је саобраћајна незгода последица кршења прописа од стране оптуженог, не заснива само на ово вјештачење, већ и на основу субјективних доказа и то исказа свједока Ј.Ђ., М.Б., М.В., Н.Ш. и С.Б.

У вези са жалбеним приговорима којима се доводи у сумњу исправност рада семафорских уређаја на предметној раскрсници, побијана пресуда је дала детаљно и ваљано образложење на страни 33., 34. и 35., које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге. Притом овај суд наглашава да у вези са тврдњом одбране да нису постојали технички услови за рад семафорске сигнализације у смислу да нема пројекта за извођење радова, правилно је првостепени суд нашао да је прије свега било потребно утврдити да

ли су сигнални план и план темпирања који су достављени од стране Т. В. ДОО омогућавали безбједно регулисање саобраћаја у раскрсници, те да се у том правцу вјештак одбране В.Б. изјаснио да је њему као вјештаку достављен такав план темпирања и да он сматра да је свјетлосна сигнализација у раскрсници радила према том плану, те да је свој налаз и мишљење засновао управо на том документу, као и да тај план задовољава основне безбједносне критеријуме који се примјењују у области саобраћајног пројектовања.

Дакле, супротно жалбеним наводима, побијана пресуда је правилно утврдила да је оптужени прекршио одредбу члана 51. став 1. тачка 1. ЗООБС-а на путевима, те је правилно закључила да је тај пропуст оптуженог, у узрочно посљедиочној вези са настанком саобраћајне незгоде, а с тим у вези и са насталом посљедицом, смрт једног лица.

Надаље, супротно жалбеним приговорима бранилаца, у погледу облика виности, побијана пресуда је дала ваљано образложење, јасно дефинишући психички однос оптуженог према основном дјелу, правилно га одређујући као евентуални умишљај, јер је оптужени био свјестан да уласком у раскрсницу противно изричите забране саобраћајно свјетлосне сигнализације у виду црвеног свјетла на семафору, што представља грубо кршење саобраћајних прописа, може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност живот људи, па када и поред тога, предузима ту радњу у саобраћају, он пристаје на наступање такве посљедице, односно, пристаје да таква његова радња може угрозити јавни саобраћај и да доведе у опасност животе људи. Тежа последица конкретне саобраћајне незгоде - смрт једног лица је обухваћена његовим нехатом (свјесни нехат), јер је олако држао да до такве, теже последице, неће доћи. Исто тако, супротно наводима из жалбе бранилаца, правилно је првостепени суд цијенио и прихватио судско психијатријско и психолошко вјештачење вјештака Т.Д. (психолога) и С.В.С. (вјештака из области судске психијатрије) и на основу истог утврдио да је оптужени у вријеме извршења дјела био способан да управља својим поступцима, док није прихватио вјештачење неуропсихијатра др Р.К. и о томе на страни 18., 19. и 20. дао детаљно и ваљано образложење, које такође у цијелости прихвата и овај суд.

Стога овај суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари утврђено и потпуно и правилно, а жалбени приговори у овом основу побијања пресуде, неосновани.

На правилно утврђено чињенично стање, правилно је примјењен Кривични закон и радње оптуженог, онако како су описане у изреци побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС, због чега је неоснован и приговор жалбе у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Овај суд је испитао побијану пресуду у погледу одлуке о казни и то у вези са жалбеним аргументима тужиоца и бранилаца оптуженог, обзиром да жалба због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања изјављена у корист оптуженог, садржи у себи и жалбу због одлуке о кривичној санкцији, у смислу члана 322. ЗКП РС, налазећи да жалбе нису основане.

Правилно су утврђене и у побијаној пресуди образложене олакшавајуће околности на страни оптуженог, првенствено да није осуђиван, затим животну доб, тј. да се ради о релативно младом човјеку, да је у завршној ријечи изразио жаљење, те отежавајуће околности и то да је управљао возилом под дејством алкохола са 1,32 промила, што је на горњој граници лаког пијанства, као и непрописну вожњу брзином од 75,3 км/х у граду, гдје је брзина ограничена на 50 км/х (које околности чињеничним описом дјела, нису стављене на терет оптуженом, у смислу да је прекршио бланкетне норме). С тога овај суд сматра да је изречена казна затвора по првостепеној пресуди, у трајању од 2 (двије) године и 3 (три) мјесеци, нужна и потребна али и довољна мјера казне за остварење сврхе кажњавања, прописане одредбом члана 28. КЗ РС.

Исто тако, супротно жалбеним приговорима бранилаца оптуженог, по оцјени овог суда, првостепени суд је правилно закључио да је изрицање мјере безбједности – забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 2 (двије) године, неопходно, јер постоји опасност да ће управљајући моторним возилом, оптужени поново учинити слично кривично дјело, обзиром на начин извршења кривичног дјела (улазак у раскрсницу противно изричите забране саобраћајно свјетлосне сигнализације у виду црвеног свјетла на семафору), као и наступиле посљедице. Истовремено, супротно жалбеним приговорима тужиоца, овај суд сматра да је дужина трајања мјере забране изречене побијаном пресудом и довољна и да ће се управо овом висином мјере забране, постићи сврха мјера безбједности, прописане одредбом члана 55. КЗ РС.

Како из наведених разлога жалбе окружног јавног тужиоца и бранилаца оптуженог нису основане, ваљало је те жалбе одбити као неосноване, на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић